

Epidemiologische surveillance van brucellose

Brucella spp. - 2022

Auteurs: T. Lernout, M. Mori

Hoofdpunten

- Het aantal gevallen van brucellose in België is laag, met vijf bevestigde gevallen in 2022.
- Gevallen zijn meestal gelinkt aan een blootstelling tijdens een reis in een endemisch gebied, of met de consumptie van ongepasteuriseerde zuivelproducten uit een land in deze zone, zoals o.a. het Middellandse Zeegebied.
- In 2022 werd één persoon waarschijnlijk besmet op de werkplek (slachthuis, contact met rauw vlees geïmporteerd uit het buitenland).
- Sinds 2012 zijn er in België geen inheemse gevallen van brucellose meer bevestigd.

Informatiebronnen

- Epidemiologische surveillance door het [NRC](#) van Sciensano.
- Gegevens van de verplichte melding in Vlaanderen en Wallonië.

Gevalsdefinitie

- Bevestigd geval: passend klinisch beeld en één van de volgende laboratoriumcriteria: isolatie van de kiem (in vroeg stadium van de ziekte), positieve PCR of positieve serologie (test van Wright, Rose Bengal, Elisa).
- Waarschijnlijk geval: passend klinisch beeld en epidemiologische link (blootstelling aan een ziek dier of besmet voedsel/dierlijke producten, of blootstelling aan een gemeenschappelijke bron van infectie).

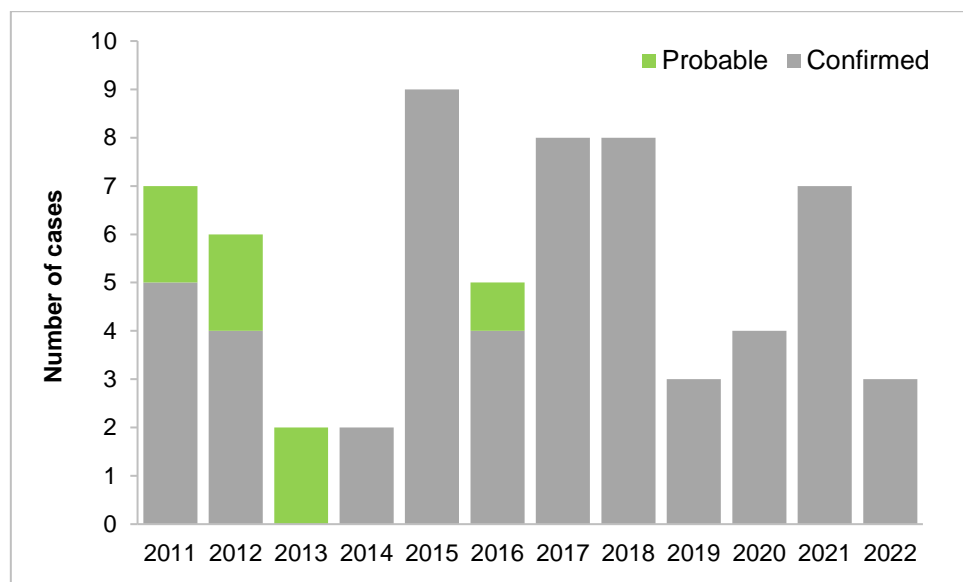
Epidemiologie

- Aantal gevallen: in 2022 werden er in België vijf bevestigde gevallen van brucellose gemeld, waarvan er drie werden bevestigd door het CNR. Vier van de gevallen werden ook via de verplichte melding gerapporteerd (twee in Vlaanderen en twee in Brussel). Van de vijf gevallen ging het bij één persoon om een chronische vorm (infectieuze spondylodiscitis).
Het aantal gevallen blijft over het algemeen stabiel, met jaarlijkse schommelingen en onder meer een lager aantal gevallen in 2019, 2020 en 2022 (trendanalyse enkel op basis van de NRC-data, Figuur 1).
- Geslacht: drie van de vijf gemelde gevallen waren vrouwen (60%).
- Leeftijd: spreiding tussen 8 en 67 jaar met een mediaan van 53 jaar. Dit is vergelijkbaar met vorige jaren.
- *Brucella* species: informatie beschikbaar voor drie personen, die allemaal besmet waren met *Brucella melitensis* biovar 3. Dit was ook het meest voorkomende species in de voorgaande jaren.
- Oorsprong van de infectie: één bevestigd geval werd besmet in Turkije, een tweede geval consumeerde ongepasteuriseerde zuivelproducten uit Turkije en de persoon met

chronische brucellose reisde ook vaak naar Turkije. Eén persoon had niet gereisd; de mogelijke bron van besmetting zou contact kunnen zijn met rauw vlees geïmporteerd uit verschillende delen van de wereld (waaronder Afrika) op de werkplek (een slachthuis). Deze hypothese kon echter niet worden bevestigd. Voor de vijfde persoon was er geen informatie over de oorsprong van de infectie beschikbaar.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde waarschijnlijke en bevestigde gevallen van brucellose per jaar, België, 2011-2022

(Bron: NRC voor *Brucella* spp.)

Belang voor volksgezondheid

Het aantal gerapporteerde gevallen van brucellose bij de mens in België blijft laag, en op enkele autochtone gevallen in 2012 na, houden besmettingen voornamelijk verband met een verblijf in een endemisch gebied of met de consumptie van ongepasteuriseerde zuivelproducten, geïmporteerd uit dit gebied. Het surveillanceprogramma opgestart door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) heeft geen gevallen van brucellose bij dieren meer vastgesteld in België sinds januari 2013.

In sommige andere Europese landen blijft brucellose een belangrijke zoönose, ondanks een daling sinds 2017. Het aantal gemelde gevallen en de incidentie in Europa (EU/EER) zijn in 2021 licht gestegen ten opzichte van 2020 (cijfers beïnvloed door de COVID-19 pandemie), zonder echter het niveau van vóór de pandemie te bereiken. De hoogste incidentie wordt nog steeds geregistreerd in Griekenland. In absolute aantallen melden Italië, Spanje, Griekenland en Frankrijk het hoogste aantal gevallen, samen goed voor 67% van alle gemelde gevallen in de EU/EER.

Verskillende soorten *Brucella* infecteren gewoonlijk verschillende dieren. Er zijn vijf species bekend die brucellose bij de mens kunnen veroorzaken. Het species dat het vaakst geïsoleerd wordt bij gevallen in België is *Brucella melitensis*, dat het meest voorkomende species is bij schapen en geiten. Biovar 3, dat geïsoleerd gevonden bij drie personen in 2022, komt vooral voor in landen van het Middellandse Zeegebied en het Midden-Oosten. Het is dus belangrijk om aan de ziekte te denken bij personen die terugkomen van het buitenland, vooral van landen in deze regio.

Meer informatie

- Departement Zorg. Brucellose. Beschikbaar via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/brucellose>
- Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV). Brucellose. De situatie in België. Beschikbaar via: <http://www.afsca.be/dierengezondheid/brucellose/#situa>
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Brucellosis - Annual epidemiological report for 2021. Beschikbaar via: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/AER-Brucellosis-2021.pdf>